

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДІВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОГО ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В З'ЯВЛЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ РІК XXIX. Число 252. Джерси Сіті, Н. Дж., п'ятниця, 28. жовтня, 1921. VOL. XXIX. No. 252. Jersey City, N. J., Friday, October 28, 1921. THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

КОНФЕРЕНЦІЯ В ШКАГО НЕ МОЖЕ ЗАПОБІГТИ СТРАЙКОВИ

ШКАГО, 26. жовтня. — Нині відбулася тут конференція представників залізничної юнії, залізничних підприємств та Залізничної Ради Злучених Держав, котру скликала як посольська організація для вивчення якогось способу запобігання залізничному страйкові.

ПРЕДСІДАТЕЛЬ РАДИ ПРО ОСНОВИ КОНФЕРЕНЦІЇ

Збори почалися коло десятої години рано. Отворив представителі Ради Бартон. Зараз на вступі відчитано імена запрошених людей, а присутні зголосували.

Описав представителі Бартон злочин вступну заяву про основи скликання конференції. Залізнична Рада постановила скликати цю конференцію на основі двох точок закону про перевіз (Транспортинг Ект, званого також Еси-Чамкін Ект), а саме: на основі постанови, котру дозволяв Раді, кілька разів вона має пізніше, що якась залізнична або залізнична юнія порушила її рішення, зазивати відповісти однієї, перестати відповісти саство та видати публічно таку заяву, яку вона вважає за відповіду. Друга точка згаданого закону дає Раді право виступити з якоюсь акцією, кількох разів на її погляд саме зарядили залізничні та робітничі дії щодо таких непорозумінь, що з цього дуже легко може дійти до перерви в перевезенні осіб та крам і в перерві торговлі.

Далі Бартон робив присутнім обережним щодо обмеження нинішнього пересудування. Воно не буде відносилось до того, чи Рада видала слушне чи не слушне зарядження, але до того, чи є хто такий, що збирається виступити проти цього рішення, чи до того, чи є такі особи або інституції, що грожуть перервою перевозу та торговлі. Дослідники будуть старатися відкрити, чи залізничні підприємства не задумують зникнути робітникам на залізничних заплату поза плечима Залізничної Ради.

З тим приступлено до властивих парад.

ЮНІОНІЯ ПРОВІДНИК, ЩО БУВ ПРОТИВНИЙ СТРАЙКОВИ.

Тут представителі Залізничної Ради звернулись до В. Г. Лі, представителі юнії залізничних трейнів, і спитав його, якої процедури придержувався його організація, котрим видала приказ своїм членам йти на страйк.

Тут Лі почав розповідати цілу процедуру, яку перейшла його юнія, котрим видала страйковий приказ своїм членам. З його знання показується, що він самий не гадився з деякими поступками своєї юнії та з провідниками других юній. На спеціальні запити представителів він признав, що на балоті, який був висланий до юнійних членів для голосування, не було згадано ні одним словом про другі справи, а лише про одне рішення Залізничної Ради, обмінюючи робітнику заплату.

На його перекладанням скінчено дообіде засідання.

ПОПЛУДЕННЕ ЗАСІДАННЯ.

По обіді представителі наперед завадз що кілька питань В. Г. Лі, у відповідь на котрі Лі признав, що хоч він не гадиться зі страйком, то все таки, котрі робітники його юнії голосували значною більшістю за страйком, він має право і обов'язок видати приказ виходити на страйк. З хвилю, як він юнії представителів видав картку до голосування, справи рішення про страйк вийшла з його юнії і перейшла на робітників, членів юнії. Представителі питає його далі, чи є який спосіб, який то він юнії представителів мав відкрити страйк робітників, Лі відповідала, що він не знає такого способу та що він не має такої власти. Ма його думку є лише один спосіб зупинити страйк, а то вислати до юнійних членів повідомлення, які співають за які їм ходити, покладено доводилося.

ДАЛЬШІ СВИДКИ.

Другим свідком був Л. Е. Шепард, президент юнії залізничних конкурентів. У відповідь на питання, подібні до питань, ставлених першому свідкові, Шепард розповідав про процедуру, якої придержується його юнія перед виданням зарядження на страйк. Він з нагисом пліснє, що залізничні компанії проти закону і без дозволу та проти юнії Залізничної Ради змінює правила праці на залізничних. Деякі залізничні залізничні хотіли загальною знесення правил праці, 54 згадав чистиний зміст, а 12 згадав знесення заплати за перероб. Правда, на балоті страйковій була згадана лише одна справа, а саме справа знесення заплати, зарядженого Залізничною Радою, але робітники брали під увагу більше потреби залізничні, як цю справу. На питання, чи він має власть відкрити страйк, Шепард відповів, що не має і що він готов робити все те, що від нього хочуть члени його юнії.

В подальшій напругі була згадана других свідків: Стоппа, представителі юнії залізничних машинобудів, Кешина, представителі юнії савчанив; Картера, президента юнії пікурири. Велі вони згадували в подальшій спосіб за перення, бувають вони мають право відкрити страйк.

ЩО ДУМАЄ ПОМЕРШИЙ МІЛІОНЕР.

Лондон. — Минувшого тижня помер великий богач, мільйонер Ернест Кессл, жидівського походження, хоч до Жидів ніколи не признався. Самой готував лише 50 мільйонів доларів, крім багатого підприємств і земельних маєтків.

Коли померла його дочка кілька літ тому назад, записав до неї кореспондент висказати своє співчуття. Застав мільйонера в хороше і прегобато улажений кімнати, в глибокій задумі. По кількох вступних словах Кессл сказав гостеві так: «Подивляючись більшість людей сіло вприти, що багатство дає нам шасте. Мені здає, що я можу сказати вам, що воно так не є. В житті є більш приємності і в радості чим мати багато грошей та взагалі маєтків. Я знаю, що за приємності мати красні річки. Ви бачите їх в моїй палаті і можливо, що заздортите мені. Але пам'ятайте, що я тут самітний. Я не маю нікого тепер к ким би ділитись тими достатками. Найважкіші річки, які варта мати чоловікові, є ті річки, котрих не купити за гроші. Найбільшим маєткомий успіх ніколи не дорівнює втраті внутрішньої і приємності з посливими дітьми».

ЧЕРВОНА КНИГА СОВІТІВ.

Совітське посольство у Варшаві розіславло видання «Червоної Книги» п. н. «Совітська Росія і Польща». Ця книга дає образ всіх конфліктів і совітсько польських взаємин.

ВЕЧІРНЄ ЗАСІДАННЯ ШКАГОВСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ В СПРАВІ ЗЕЛІЗНИЧНОГО СТРАЙКА.

На вечірнє засідання пересудування наперед Кайлера, представителі товариства залізничних зарядчиків. Він розповідав про конференції, які проводили залізничний юній мав з представниками залізничних в справі домага, поставили залізничним юній. Залізничні юнії саме зажадали від залізничних, щоб вони відповіли, чи залізничні готові привернути заплати, які об'язували на залізничних дня 30. червня 1921. року, себто перед об'явлюючим заплату рішенням Залізничної Ради; чи залізничні пофудити дальші домагаючи щодо дальшого зниження заплати; чи залізничні пофудити домагаючи щодо знесення заплати за перероб та другі домагаючи радикальних змін в правилах праці. Залізничні на конференції з представниками юній відповіли, що залізничні не можуть привернути даної заплати, але мусять привернутися заплати, зарядженого Залізничною Радою; що справа дальшого знесення робітничої заплати цією зявляла зі зникненням тарифу переробу, і тому залізничні не можуть об'явити не жадають дальших знижок заплати; та що вони не можуть об'явити не вносити ніяких змін щодо радикальних змін праці праці.

Сейдок рочив, що залізничні підприємства не будуть робити ніяких кроків в напругі до дальшого зниження заплати або змін правил праці без рішення Залізничної Ради в тій справі.

По скінченню пересудування Рада дозволила представникам залізничних вийти з ШКАГО, щоб відбутися на другий день конференції зі самими тільки представниками робітничих юній.

Українці в місті Нью Йорку

можуть купити послідовно числа часописи "СВОБОДА" кожного поплудня день перед датою видання в

Книгарни У. Н. Союза
30 East 7th Street, New York, N. Y.

УСУВАННЯ УКРАЇНСЬКИХ УЧИТЕЛІВ В ГАЛИЦЬКІ ЗІ СЛУЖБИ.

Дисциплінарний уряд при гусатинський повітовій шкільній раді в Копичинцях, на вше-ское повітового шкільного інспектора Кітона Самбірського, позбавив учительської посади Микола Корупського учителя в Босирях. Мій причинами цього усунення подано в акті дисциплінарного обжалування таке:

«Обжалований провадить всі шкільні книги і акти в русинській мові, пояснюючи це тим, що від 10 літ в школі писані акти в цій мові. Вкінці він учить дітей, що діти мешкають в краю, який називається Галичина із столичним містом Львів. Супроти цього Микола Корупський не надіється на учителя в Польщі».

Акт цей підписав Рек і Ст. Кзєфчук.

ЗАКРИТІ "БАТЬКІВЩИНИ".

Львівська дирекція поліції закрила український тижневик "Батьківщину".

І СТАРУШКИ ЛІТАЮТЬ.

Як доносили чеські газети, прихилили літаком з париза до Праги два панове: один 75-літній Робіхорні (президент клубу літаків) і 80-літній Лянда. Оба латув до Варшави. Оба вони хотіли показати, що їз-да літаків не є небезпечною, а коли трафитися якийсь нещасний випадок, то може він мати місце і з дозою залізничної, трамвайної чи возом.

З польського союму.

На засіданні польського союму, 30. вересня продовжено рішечнє працювання виборчої ординати до 23. жовтня. Описав виступаво звіту міністра закордонних справ Скірмунта в справі Вільня, заявляючи, що Польща не віддасть його. Те саме заявив іменем соймової комісії для заграничних справ д-р Гломбінський, який в одно-голосно ухваленій резолюції говорив навіть про скликання у Вільні союму, який має завітисся за Польщею. Потому приступлено до дискусії над програмовою промовою прем'єра Пільковського. Забирали Гломбінський, Скульський, Дуба-нович від вишепояків, Диншинський, який боровся Пільковського і його військо перед вишепоя-ками і сьондан Мачевич, який говорив про вислаття до-брого дипломата до римського папи. — На засіданні дня 1. X. ухвалено нагальні внеску посла Голда, що зиває уряд до 1) негайного упривилєння справи валюти 2) якнай-більше енергійної боротьби з ліхвою і спекуляційним серединами першої потреби і чужим валютами. 3) безгладного замкнення границь, щоб по-ложити кінець вивозові серединами першої потреби і приво-зів локсусових серединами, 4) приминення о винювників це-го роду негайних судів, навіть нагалих і найбільш строгих кар. Внесок відіслано до комісії.

СКЛАД ЧЕСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ

Чесько-словацький парла-мент складається з 285 послов, між якими є 48 соціалдемократів, 26 комуністів, 25 народних соціалістів, 19 народних демократів, 41 републиканців, 33 левовців, 7 дрібно-промисловців. Останні посли репрезентують менші групи. Всього в парла-менті є 204 Чехи, 72 Німці, між якими 28 соціалістів, 13 лібералів, 12 націоналістів, 5 християнських суспільств, 2 відьомовців, 3 комуністів. Окрім него є в парламенті 9 Мадярів, себто 3 соціалдемократів, 6 християнських соціалістів, 6 чесько-німецьких організацій іслять 72 Німці, 38 Чехи, разом 119 осіб.

В НІМЕЦЬКІЙ АВСТРІЇ.

Після ріжких податків, тютюнових монополій і інших тягарів, австрійський уряд поді-лав мешканців Австрії на 3 класи, для яких визначено 3 ціни на продукти. До першої класи зачислено людей багатих і всіх чужинців, без огляду на їхній маєтокний стан. Для цієї класи бохонень хліба кош-туватиме 100 крок. — До другої класи належить стан середній. До третьої всі бідняки і всі державні урядники.

САМОВИМІСТВО У ЛЬВОВІ.

При вступі Коралінської у Львові дня 3. жовтня вископано через нікан з другого поверху відомий львівський масар Іє-повський, зовнішній пере тис о-грудю. Самовимістув улав на хі-дник і поломив собі ноги. В го-тові відіслано його до лікарні, де помер. Причини само-вмистства не відома.

ЧЕХОСЛОВАЧЧИНА, ЮГОСЛАВІЯ І РУМУНІЯ ВИСЛАЛИ УГОРЩИНІ УЛЬТИМАТ З ПРИВОДУ ЗАГОВОРУ КАРОЛЯ

БІЛГОРОД, столиця Югославії, 26. жовтня. — Престав-ники "малой антанті" (Чехословакини, Югославії і Румунії) вручили Угорщині домага, щоб видала Кароля Габсбурга, щоб дава запоруку, що розозружиться і відшкодує "малі антанті" за мобілізацію.

Се домагає має бути вислане як ультимат. Заявляють, що як Угорщина не дасть задовільної відпо-віді до 48 годин, то чехословацькі і югославські війська перейдуть угорську границю.

В політичних кругах "малой антанті" заявляють, що хотів великі альянські держави робити дипломатичні заходи в справі поалади Каролового монархістичного заговору, то всаки чинно виступити можуть тільки держави "малой антанті".

УГОРСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД КАРОЛЯ ГАБСБУРГА, ЩОБ ПІДПИСАВ ЗРЕЧЕННЯ ПРЕТЕНСІЙ ДО УГОРСЬКОЇ КОРОНИ.

БУДАПЕШТ, столиця Угорщини, 26. жовтня. — Угорське правительство сьогодні зажадало формально від буюшого ц-сря Кароля, щоб зрікся своїх претенсій до угорської корони, та щоб заявив, що всі його династичні права перестали існувати.

Пому наказано, щоб видалася в руки британських вла-стей і змешало, щоб се їм дав не ді домагаючи відпові-даль. Аригеновано тут М. Беніньою, буюшого міністра зупинених справ, котрий тепер помагав Каролеви здобува-ти трон.

В місті появилися були чулки, що Кароль одержав був те-леграфічною грація від буюшого німецького ц-сря Віль-гельма, але нема потвердження тих чуток.

Увзяно тек маюра Еспенбурга і його лаянтана Курца, котрі провадили Каролове військо на Будапешт.

ПОВЕЗУТЬ КАРОЛЯ В ЦАРГОРІД.

ЛОНДОН, 26. жовтня. — В тутешніх політичних кругах заявляють, що Кароля Габсбурга мають взяти на британській зоружений пароплав на Дунаю, який його заведе до Царго-ролу (Константинополя) і там передасть в руки міжальнє-ської комісії.

Аліанті вже радять над ним, що зробили з Каролем і де його примістити. — Помилує гадка, щоб інтерв'ювати його в Еспанії, але вирівають сумнів, як еспанське правительство згодиться його прийняти.

АМЕРИКАНЦІ ХОТЯТЬ ЗАЛОЖИТИ ВЕЛИКИЙ ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БАНК З КАПІТАЛОМ І БІЛІОН ДОЛАРИВ.

БАНК ВИДАВ БІЛІОН ДОЛАРИВ БАНКОТІ ДЛІЯ ЄВРОПИ. — ЛІГА НАРОДІВ ДАЛА БІЛІОН ДОЛАРИВ ЧАРТЕР. ВАРШАВА, столиця Польщі, 26. жовтня. — Юноерський фінансист Френк А. Ванерлі прихав до Варшави обговорити справу американсько-європейського банку. Він вже об-іхав майже всі столиці держав Середньої Європи і Балкану, а тепер вступив ще і до столиці Польщі.

Ванерлі має на меті зорганізувати резервовий банк для Злучених Держав і Європи, який мав би \$1,000,000,000 (одні біліон, або мільярд, як кажуть в Європі) резерву в золоті, вклученого голтпоро. Сей банк мав би віддати (бренчі) по всіх державах в Європі, вклучаючи і Німеччину.

Ванерлідові в його заходах помагав Геррі Стюарт, бан-кир зі Шкаго, Іл.

Сей банк був би зорганізований на зорьш Федерального Резервового Банку Злучених Держав, і видавав би банкноти в долларах, а також поемиче таким інституціям, що мають фінансову підставу в золоті.

Банкири, котрі задоволься коло основання цього нового великого банку, хотять при його помочі дати змору Європі пошустити наперед у відбудову країн. Також хотять дати правительством держав, які брати-муть участь в цьому банку, по сплаті 8% дивідендів ухвалюючи. Правительств в Європі на-томіть мали би дати безплатні помешкання на фінлі банку у себе, і мали би згодитися, що не видадуть жадних запору-жень проти свободної циркуляції долларових нот у них.

Аби оминити суперечки між поодинокими державами, а-мериканські банки хотять, аби сей банк одержав інкорпоровано від "ЛІГІ" Народів.

БРИН ТАКИ ІДЕ ДО АМЕРИКИ.

ПАРИЖ, 28. жовтня. — Борьба, яку счинили у францу-ській палаті посльоти проти французького прем'єра, Арістїда Бріана, його політичної програми, аби не допустити до його вступу до Вашингтону, скінчилась побідою Бріана. Він одержав 766 голосів більшістю при голосуванні над припінченням його доїзду. Тепер, оскільки ніобудь, він поїде як голова французької делегації на конференцію для обме-ження морських воєнних зоружень і справ Далекого Сходу.

